

نظام بانکداری اسلامی/ آخرین سخن درباره بانکها و صندوق های قرض الحسنه

پدیدآورنده (ها) : م، ن

فلسفه و کلام :: نشریه درسهایی از مکتب اسلام :: آذر ۱۳۶۷، سال ۲۸ - شماره ۸

صفحات : از ۱۶ تا ۱۸

آدرس ثابت : https://www.noormags.ir/view/fa/articlepage/53507

تاریخ دانلود : ۱۴۰۲/۱۱/۱۰

مرکز تحقیقات کامپیوتری علوم اسلامی (نور) جهت ارائهٔ مجلات عرضه شده در پایگاه، مجوز لازم را از صاحبان مجلات، دریافت نموده است، بر این اساس همه حقوق مادی برآمده از ورود اطلاعات مقالات، مجلات و تألیفات موجود در پایگاه، متعلق به "مرکز نور" می باشد. بنابر این، هرگونه نشر و عرضه مقالات در قالب نوشتار و تصویر به صورت کاغذی و مانند آن، یا به صورت دیجیتالی که حاصل و بر گرفته از این پایگاه باشد، نیازمند کسب مجوز لازم، از صاحبان مجلات و مرکز تحقیقات کامپیوتری علوم اسلامی (نور) می باشد و تخلف از آن موجب پیگرد قانونی است.
به منظور کسب اطلاعات بیشتر به صفحه قوانین و مقررات استفاده از پایگاه مجلات تخصصی نور مراجعه فرمائید.

عناوین مشابه

- اظهارنظر کارشناسی درباره: "لایحه اصلاح ماده ۱۴ قانون برنامه پنجساله ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران "(نحوه نظارت بر صندوق های قرض الحسنه تک شعبه ای)
- حساب های قرض الحسنه اختصاصی راهکاری بهینه برای هدایت و مدیریت منابع قرض الحسنه در نظام بانکداری اسلامی
- گزارش کارشناسی درباره لایحه: بخشودگی کلیه مطالبات دولت موضوع لایحه قانونی راجع به اعطای سی میلیارد ریال وام بدون بهره به صندوق های قرض الحسنه جهت توسعه فعالیت های کشاورزی و صنعتی و خدماتی (مصوب ۱۳۵۸) شورای انقلاب و اصلاحیه بعدی آن (مصوب ۱۳۵۹)
- بررسی کارمزد قرض الحسنه و شیوه های محاسبهٔ آن در بانکداری اسلامی
- شناسایی نظام بانکداری بدون ربای ایران و آسیب شناسی سپرده های قرض الحسنه در این نظام بانکداری (مطالعه موردی: بانک مسکن)
- همایش سازمان اقتصاد اسلامی و صندوق های قرض الحسنه کشور برگزار شد: با موضوع تعامل صندوق های قرض الحسنه و دولت
- گزارش کارشناسی درباره طرح:منطقی کردن نرخ سود تسهیلات بانکی متناسب با نرخ بازدهی بخش های مختلف با تاکید بر نظام بانکداری اسلامی(نظرات و انتقادات سازمان ها و کارشناسان)
- سخن نخست: بانک مرکزی و صندوق های قرض الحسنه
- مدلسازی تاثیر بانکداری اجتماعی بر کاهش تضاد منافع مالی بین بانکها و بنگاه های تولیدی با استفاده از تکنیک دیماتل فازی: مورد مطالعه بانک قرض الحسنه رسالت
- نظریات مدیر عامل بانک ملت درباره ی بانکداری اسلامی و نظام بانکی کشور

www.noormags.ir

آخرین سخن درباره بانکها و صندوقهای قرض الحسنه

تا کنون مطالب بسیاری در زمینه این دو گفته ایم ، ودرآخرین سخن لازم است به یك جمع‌بندی و نتیجه گیری کلی برسیم.

حقیقت این است که بانکها و صندوقهای قرض الحسنه درحکومت اسلامی در پاره ای از جهات مشترکند، و یك نقش دارند، یعنی هردو می توانند سنت مهم اسلامی" قرض الحسنه" راکه در جهان مادی امروز تقریبا مفهومی ندارد، زنده کنند، نه تنها در داخل کشورهای اسلامی که درمیان حکومتها و دولتها و ملتها نیز زنده شود، وسبب همبستگی هرچه بیشتر ووحدت صفوف مسلمانان گردد.

ولی بانکهای اسلامی جز این مطلب کارهای وسیعتر و گسترده تری‌درزمینه تنظیم اموراقتصادی وبه کار گرفتن سرمایه های سرگردان و ایجاد حرکت در زمینه های تولید و تجارت وصنایع و زراعت نیز می توانند داشته باشندکه شرح آن به صورتی که با قوانین شرع سازگار باشد بیان شد.

ولی اینها همه در صورتی است که از اهداف اصلی خود منحرف نشوند و سراز ربا خواری و تکاثر وانحصار طلبی ومنفعت پرستی درنیاورند.

این انحراف ممکن است به یکی از صورتهای زیرهم در بانکها و هم در صندوقهای قرض الحسنه پیدا شود:

۱ ـ سودجوئی

www.noormags.ir

اگر این دو مرکز مهم مالی هدف اصلی خود را که نظم امور اقتصادی وکمك به مستضعفان است به دست فراموشی بسپارند، وبه فکر جمع آوری سود بیفتند، دو کانون خطرناك و زیانبار خواهند شد، و هرروز شکل تازه ای بر مشکلات اقتصادی مردم خواهند افزود.

ولی عجب این است که اگردرمیان صندوقهای قرض الحسنه یکی از مسیر اصلی منحرف شود صدای آن همه جا بلند می شود، ودر مطبوعات و رادیو و تلویزیونها کوس رسوائی آنها را برسرهربازار و خیابان می‌زنند، ولی سودجوئی بعضی از بانکها که متاسفانه کم نیست با سکوت وخاموشی عجیبی روبرومی شود

تا کنون مکرر اتفاق افتاده که در بعضی از بانکهای دولتی بعضی‌ازماموران خاطی قسمت مهمی از سرمایه بانك را برداشته و فرار کرده اند (و خبر آن در کمتر جائی نوشته شده) جز در خبرنامه های محرمانه ولی اگراین امردریك‌صندوق قرض الحسنه این اتفاق بیفتد، محرمان و نا محرمان ودوست و دشمن همه آگاه می شوند، وبه عقیده ما این تفاوت وتبعیض برای یك ملت‌مسلمان‌وانقلابی‌شایسته وزیبنده نیست.

اگرسودجوئی بداست همه جا بد است ، اگر دزدی غلط است همه جا غلط است ، اگر انحراف یك نفر خائن سبب بدبینی به افراد خادم نمی شود همه جا باید چنین باشد، واگر به خاطر یك بی نماز درمسجد را نمی بندند وبه خاطر یك دستمال قیصریه را آتش نمی زنند همه جا باید مشمول این حکم گردد.

۲ ـ کاغذ بازی و ایجاد مشکلات

معمولا می گویند کار از محکم کاری عیب نمی کند، مخصوصا این پول‌زبان بسته را به آسانی نباید دست افراد زبان‌دار داد هرچه محکم کاری کنیم بهتر است .

ولی این قاعده ـ مانند بسیاری از قواعد دیگر ـ کلّیّت‌ندارد،وبسیارمی‌شود که کار از محکم کاری عیب می کند یعنی فلسفه یك نظام با یك دستگاه وموء سسه به خاطر تشریفات زائد، وکاغذ بازیهای وسوسه آمیز و بوروکراسی زشت به کلی محو و پامال می شود، و به جای اینکه این بانکها این صندوقها باری از دوش طبقه محروم بردارند باری بر دوششان نیز می گذارند ویا به جای اینکه اقدامی درزمینه گسترش صنعت و زراعت و تجارت ومسکن ومانندآن صورت گیرد همه اینها درعالم

www.noormags.ir

وهم و خیال، ویا فقط بر صفحه کاغذ و قرطاس انجام می شود، و بانك فقط به سود خود می اندیشدکه بیلان آن درآخر سال بهره بیشتری را نشان دهد خواه بر نامه عمرانی و تولیدی اجراء بشود یانه و این واقعا خطروانحراف بزرگی است.

۳ ـ حاکمیت سرمایه

نظام بانکداری نباید راه خود را به سوی حاکمیت سرمایه هموار سازد، و تدریجا دراختیار قشر پولدار قرارگیرد، بلکه باید بیش از همه چیز و همه کس به منافع محرومان جامعه بیندیشد، ودرمسیرآن گام بر دارد وهمچنین صندوق‌های قرض الحسنه نباید وسیله‌ای برای کمك به دوستان و وابستگان ثروتمند واعضای صندوق بشود بلکه باید همواره هدف اصلی راکه در اساسنامه ها تصریح می کنند فراموش ننمایند.

۴ ـ تمرکز وانحصار

مسلما یکی از کارهای بانك اسلامی و صندوق قرض الحسنه این است که سرمایه های کوچك را جمع و متمرکز کند، واز آن نیروی عظیمی بسازدکه‌می‌تواند کارساز و مشکل گشا باشد، ولی این تمرکز به آن معنی نیست که از این طریق کارهای جامعه رانیز درخود متمرکز سازد، وآزادی عمل رااز مردم سلب کند، وهمه رامحتاج و نیازمند نظام بانکداری سازد، وهمه قشرها را وابسته وطفیلی خود، نماید و نتیجه خطرناك دولت سالاری رابه بار آورد، بلکه به عکس بایدکاری‌کنند که مردم روی پای خود بایستند و مستقلا قادر به حرکت شوند و کمك بانکها و صندوقها در واقع‌به صورت " استارت " باشد که ماشین را روشن می کند و بعد ماشین خود به حرکت ادامه می دهد، نه به صورت بکسل کردن یك ماشین کوچك به وسیله یك ماشین بزرگتر.

بانکهای غربی و یا شبیه به غرب وهمچنین صندوقهای قرض الحسنه ای که ازمسیر خود منحرف می شوند درست درعکس این جهت کار می کنند و عملاکوشش دارند که جامعه را به خود وابسته سازند، وبه دنبال این تمرکز اقتصادی سوء استفاده سیاسی کنند و به همین دلیل‌عامل نابسامانی اجتماعی و سیاسی و سبب استثمار و استعمارند.

خداوند به همه ما توفیق عمل و خدمت به خلق خدا و خلوص نیّت وسعهٔ صدر واصلاح خویشتن عنایت فرماید.

www.noormags.ir